

7/15757

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkan

Sayı : B.12.0.A.SGB.0.03.610/3009
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

08/09/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.08.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 25100 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali OKSAL'a ait 7/15757, İzmir Milletvekili Selçuk AYHAN'a ait 7/15758, ve İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/15759, esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/15757 (3 sayfa)
- 2- Görüş 7/15758 (4 sayfa)
- 3- Görüş 7/15759 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ali OKSAL
Mersin Milletvekili

Esas no : 7/15757

Mersin İli Tarsus ilçesi sınırları içerisinde bulunan Berdan Nehri, taşkınlarla sebep olmakta, yaşanan taşkınlar çiftçimizi mağdur etmektedir. Yaşanan taşkınlar sonucunda tarım arazileri sular altında kalan çiftçilerimizin zararları, 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun kapsamında karşılanmamaktadır. Zira Mersin ili, Tarsus İlçesi, Berdan Nehri çevresindeki araziler; su altında kalan, kalma tehlikesi olan yerler arasında olduğu tespit ve ilan edilen yerlerdendir. Bu nedenle Mersin İÜ Tarsus ilçesi Berdan nehri çevresindeki arazilerde yaşanan taşkınların sebep olduğu zararlar, 2090 Sayılı Yasa Kapsamına girmemektedir.

Bu çiftçilerin, 5363 sayılı tarım sigortalı kanununa göre, tarım sigortası yaptırmak dışında bir seçenekleri bulunmamaktadır. Ancak Berdan Nehri çevresindeki arazilerde, taşkın yaşanma riskinin yüksek olması, çiftçimizin yaptıracığı tarımsal sigorta primlerinin yükselmesine sebep olmaktadır. Zaten taşkınlarla yıpranan çiftçi, bir de taşkın rizikosundan dolayı ağırlaşan primlerin yükü altında ezilmektedir. Bu primleri ödeme gücü olmadığı için tarım sigortası yaptıramayan çiftçilerimiz ise, bir taşkın karşısında tamamen savunmasız ve korunmasız bırakılmaktadır. Bu düzenleme, Devletimizin Anayasa da yer bulan 'sosyal devlet' vasfına ne yazık ki uygun değildir. Bu konudaki eksiklik giderilmelidir.

Bu nedenlerle;

SORU 1) Mersin ili, Tarsus ilçesi, Berdan Nehri çevresindeki arazilerin taşkın saha kapsamında olduğu göz önüne alınarak, Mersinli çiftçilerimizin ekili tarım arazilerinin taşkına uğraması halinde, devlet olarak çiftçimize nasıl destek olacaksınız? Çiftçilerimizin zararlarını karşılayacak bir formülünüz var mı?

SORU 2) Taşkınlardan zarar gören ve tarım sigortası yaptırmamış olan çiftçimizin zararlarının giderilmesi nasıl sağlanacaktır?

SORU 3) 5363 sayılı Tarım Sigortaları Yasasına göre, sigorta primi ödeyen çiftçimiz, her yıl bu sigorta primleri için ortalama, ne kadar ödeme yapmak zorunda kalmaktadır?

SORU 4) Taşkın yaşanma riski yüksek olan il ve ilçelerimizde çiftçimizin yaptıracığı tarımsal sigorta primleri ile taşkın yaşanma riski yüksek olmayan yerlerdeki tarımsal sigorta primleri arasında ortalama rakamsal ve oransal fark ne kadardır?

SORU 5) Zaten taşkınlarla yıpranan çiftçinin, taşkın rizikosundan dolayı ağırlaşan primlerin yükü altında ezilmemesi için bir planınız, bir çalışmanız var mı? Taşkın yaşanma riski yüksek olan yerlerde çiftçilerimiz tarafından ödenecek tarımsal sigorta primlerinde ek bir prim desteği sağlamayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5) 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'na bağlı olarak "Tarım Sigortaları Havuzu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" 22/09/2005 tarih ve 25944 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin "Yardım ve borç erteleme" başlıklı 24 uncu maddesinde: "

“Bu Yönetmelik kapsamında, uygulama yılında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler, 20/6/1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanundan yararlanamaz.

Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen riskler, bölgeler ve ürünler dışında kalan risk, ürün ve bölgelerde 2090 sayılı Kanun kapsamında yardım yapılabilir.”denilmektedir.

Bu kapsamda, Tarım Sigortaları Kanununun 12 nci Maddesi gereği 2009 / 15688 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2010 yılı için tarım sigortası uygulanacak ürün, bölge ve riskler belirlenmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararında:

Bitkisel ürünler için dolu ana riski ile birlikte; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ek riskleri paket halinde; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için yukarıda belirtilen risklere ilave olarak, isteğe bağlı olmak üzere, don riski; ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatları kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin; mevcut arazi ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır..” denilmektedir.

Bu nedenle 2010 yılında “su baskını” Tarım sigortaları kapsamında olduğundan, söz konusu afetten zarar gören çiftçilerin 2090 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

Tarım sigortaları uygulamaları ile; risklerin sigortacılık kurallarına uygun, kar amacı olmadan ve teknik esaslara dayalı olarak yönetilmesi, üreticilerin riskler nedeniyle uğrayacağı zararların tazmin edilmesi, primlerinin belirli bir kısmı ile hasar fazlası desteğinin devlet tarafından sağlanması, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve risklerden doğabilecek belirsiz kamu bütçe yükünün planlı hale getirilerek, üreticilerin uzun vadeli gelir istikrarına kavuşturulması amaçlanmaktadır.

DOLU VE DON PAKET SİGORTASI PRİM TUTARI ÖRNEKLERİ -2010

Ürünler	Alan (Da)	Üretim Miktarı (Kg)	Sigorta Bedeli (TL)	Çiftçinin Ödeyeceği Prim Tutarı (TL)
Buğday	10	2.750	1.375	18
Çeltik	10	7.500	7.500	125
Ayçiçeği	10	2.500	1.875	17
Mısır (Dane)	10	7.000	2.450	25
Kayısı (Don)	10	12.000	9.600	619
Portakal (Don)	10	26.000	15.600	562
Üzüm (Don)	10	30.000	15.000	578
Fındık (Don)	10	2.000	8.000	203
Şeftali (Don)	10	24.000	21.600	1.328
Armut (Don)	10	24.000	21.600	961

Üreticilerin ürünlerinin sigorta bedeli dikkate alındığında prim fiyatlarının düşük miktarda olduğu görülmektedir.

Tarım sigortaları 2010 yılı uygulamalarında sel ve su baskını riskleri de kapsam içerisine dahil edilmiştir. Bu itibarla, 2010 yılında tüm bitkisel ürünler için tüm ülke genelinde dolu ana riski ile birlikte, yangın, heyelan, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını ek riskleri paket halinde; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için yukarıda belirtilen risklere ilave olarak, isteğe bağlı olmak üzere, don riski teminat altına alınmıştır. Bu kapsamda Çiftçi kayıt sistemine kayıtlı üreticilerin, bitkisel ürün genel ve teknik şartlarında belirtildiği şekilde tarım sigortası yaptırmaları halinde primlerinin % 50'si devlet tarafından karşılanmaktadır.

Bu bağlamda; uygulama yılında yer alan riskler için zarar gören çiftçilerin Devlet Destekli Tarım Sigortaları yaptırmış olmaları halinde uygulamadan faydalanabilmeleri mümkün olabilecektir.

SORU 6) Avrupa Birliği Üyesi ülkeler de ve ekonomisi gelişmiş G-8 ülkelerinde, taşkına maruz kalan çiftçilerin korunmasında ve bu kişilerin zararlarının giderilmesinde izlenen yol nedir?

CEVAP 6) AB'de taşkınlar hükümet tarafından yapılan doğrudan yardımlar ve AB tarafından tahsis edilen para ile karşılanmaktadır. Avrupa Komisyonu % 100 sel riskini karşılaması için devlet yardımlarına onay verebilir ifadesi bulunmaktadır.

AB 1698/2005 nolu Kırsal kalkınma tüzüğü'nün 25. Maddesinde, doğal afetlere karşı telafi edici ve önleyici tedbirler ve tarımsal altyapı tarım ve ormancılıkta rekabet edici unsurlara katkı sağlar denilmektedir.

Ayrıca 1. Bölüm madde 20 (vi)'de, doğal afetler verdiği zarar vasıtasıyla potansiyel tarımsal üretimi telafi edilir denilmektedir.

Ayrıca katılım öncesi mali yardım aracı altında Türkiye, Makedonya ve Hırvatistan gibi ülkeleri kapsayan IPARD yardımı kapsamında, 718/2007 nolu tüzükle, Komisyonun afet olan alanlar olarak tanımladığı bölgelerde yürütülen yatırım projelerinin % 85'e varan topluluk. katkısı verilir denilmektedir.

AB Dayanışma Fonu

Topluluk, yaşam şartlarını zorlaştıran doğal afetler olması durumunda hızlı, etkili bir müdahalede bulunmak için 2002 yılında yıllık 1 milyar avroya bütçeye sahip AB dayanışma fonunu kurmuştur.